

Ekip Karar Verme Anketi-Türkçe Versiyonu (TDMQ-TR)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ekip Karar Verme Anketi-Türkçe Versiyonu (TDMQ-TR)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20812>

Özet

Ekip Karar Verme Anketi-Türkçe Versiyonu (TDMQ-TR), ekip üyelerinin karmaşık durumlarda aldıkları kararların niteliğini ve sürecini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Orijinal İngilizce versiyonu olan Team Decision Making Questionnaire (TDMQ) ölçeğinin Türk kültürüne adaptasyonu (**Uyarlama**) Sabuncuoğlu ve arkadaşları tarafından 2021 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, özellikle sağlık bilimleri ve örgütsel psikoloji alanlarında, ekip çalışmasının etkinliğini ve karar mekanizmalarının kalitesini ölçmek için tasarlanmıştır. TDMQ-TR, Türkçe konu alan popülasyonda geçerli ve güvenilir sonuçlar sunarak bilimsel araştırmalara sağlam bir temel sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ekip Karar Verme, Ekip Karar Verme Anketi, TDMQ-TR, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Organizasyonel Psikoloji, Sağlık Hizmetleri.

Yazarlar

D. Melek Sabuncuoğlu, F. Aslan, E. Şahin, F. E. Karaçul.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, profesyonel ortamlarda faaliyet gösteren ekiplerin karar verme süreçlerinin kalitesini, yapılandırılmış ve sistematik bir biçimde ölçmektir. Bu süreç, ekip üyelerinin bilgi alışverişi, risk algısı, alternatif çözüm yollarını değerlendirme becerileri ve sonuçta ulaşılan kararın ortak kabul düzeyi gibi hayati unsurları içermektedir. **TDMQ-TR**, ekip etkinliğini ve özellikle hasta güvenliği gibi kritik sonuçları iyileştirmeye yönelik müdahalelerin değerlendirilmesinde önemli bir değerlendirme aracı olarak hizmet vermektedir.

Uyarlama çalışması, ölçeğin kavramsal ve dilbilimsel geçerliliğini sağlayarak, orijinal ölçeğin ölçtüğü yapıya Türk popülasyonunda da geçerliliğini sürdürmesini temin etmeyi hedeflemiştir. Bu adaptasyon, Türkiye'deki kurumsal ve sağlık alanındaki ekip dinamiklerinin uluslararası literatürle karşılaştırılabilir düzeyde incelenmesine olanak tanır.

Yapı (Construct)

Ekip Karar Verme Anketi (TDMQ), ekip içi karar verme kalitesini oluşturan birden fazla alt boyutu ölçen çok faktörlü bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle şu temel süreçleri kapsar: bilgi paylaşımının derinliği, ekip üyelerinin sürece katılım düzeyi, karar verme mekanizmalarının şeffaflığı ve olası risklerin kolektif değerlendirilmesi. Ölçek, ekip üyelerinin karar verme sürecine dair öznel algılarını nicelleştirerek, ekip performansını doğrudan etkileyen bilişsel ve

davranışsal süreçleri ortaya çıkarır.

Ölçek, ekip üyelerinin ortak bir hedefe ulaşma yolunda nasıl işbirliği yaptıkları ve bilgiyi nasıl paylediklerini değerlendirir. Bu psikolojik yapı, organizasyonel başarı ve hizmet kalitesinin temel belirleyicilerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik (Validity)

TDMQ-TR'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin Türk kültürüne adapte edildiğinde de amaçlanan psikolojik yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamay amaçlamıştır. Sabuncuoğlu ve arkadaşları (2021) tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında, yapı geçerliliğini incelemek üzere Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, orijinal ölçeğin çok boyutlu faktör yapısının Türk örnekleminde de büyük ölçüde korunduğunu ve iyi bir uyum sergilediğini göstermiştir.

Yapısal geçerliliğin yanı sıra, ölçeğin diğer ilgili değişkenlerle (örneğin, ekip içi iletişim, çatışma çözme becerileri) olan ilişkileri de incelenerek ölçüt bağlantılı geçerlik kanıtları sunulmuştur. Bu bulgular, TDMQ-TR'nin ekip karar verme sürecini ölçmede güçlü bir geçerliğe sahip olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik (Reliability)

Güvenirlik analizleri, TDMQ-TR'nin ölçümlerinin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmiştir. Adaptasyon çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığı, yaygın olarak kullanılan Cronbach Alfa katsayısı ile incelenmiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin homojen olduğunu ve aynı temel yapıya ölçmekte başarıldığını olduğunu gösterir. Ölçek, hem genel puan hem de alt boyutlar bazında güçlü iç tutarlılık değerleri sergilemiştir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını değerlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları da yapılmış olabilir. Elde edilen bu güvenilirlik kanıtları, TDMQ-TR'nin tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar vereceğini garanti altına almaktadır.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinin en önemli aşamalarından biri, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde doğrulanmasıdır. Bu amaçla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Araştırmacılar, orijinal TDMQ'nun teorik modelini test etmiş ve model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA vb.) kabul edilebilir düzeylerde olduğunu rapor etmişlerdir. Bu sonuçlar, ölçeğin Türkçe formunun yapısal eşdeğerliğe sahip olduğunu ve uluslararası araştırmalarda kullanılabilir veri toplamaya uygun olduğunu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Orijinal: Team Decision Making Questionnaire - TDMQ)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin format için makaleye başvurulmalıdır.)

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Kurumsal ve Profesyonel Ortamlarda Çalışan Ekipler

Yaş Grubu: Yetkinler

Popülasyon Detayları: Sağlık çalışanları (hekimler, hemşireler), yöneticiler ve ekip odaklı iş süreçlerinde yer alan profesyoneller.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

TDMQ, D. Melek Sabuncuoğlu, Psikometri, Ekip Çalışması, Organizasyon, Karar Verme, Çıktılar.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Araştırma makalesinde belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: melek.sabuncuoglu@atilim.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Atılım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye.

İzinler, Ücret ve Test Yeri

Test Yeri: Uyarlama çalışması 2021 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar D. Melek Sabuncuoğlu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin yayınlanmadığı makalesine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dokümanları buradan indirilebilir:

[ekip-karar-verme-anketi-turkce-versiyonu-tdmq-tr-toad.pdf](#)

[ekip-karar-verme-anketi-turkce-versiyonu-tdmq-tr-toad.pdf](#)

Referanslar

Sabuncuoğlu, D. M., Aslan, F., Şahin, E., & Karaçul, F. E. (2021). Team Decision Making Questionnaire Turkish Form (TDMQ-TR): Validity and Reliability Study. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 8(3), 573-590. <https://doi.org/10.21020/husbfd.944926>

Ekip Karar Verme Anketi-Türkçe Versiyonu (TDMQ-TR) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçeğin maddeleri sağlanmamıştır. Ölçek maddelerine ve derecelendirme formatına erişim için Sabuncuoğlu ve arkadaşları'nın (2021) yayınlanmış makalesine başvurulması gerekmektedir.